

Stichting Prenatale screening regio Nijmegen

Stichting Prenatale screening regio Nijmegen – SPN

Nieuwsbrief – oktober 2021, nummer 100

Dit is de nieuwsbrief van de Stichting Prenatale screening regio Nijmegen (SPN), het regionale centrum voor prenatale screening. De SPN wil u hiermee informeren over de ontwikkelingen op het gebied van de regionale en landelijke organisatie van prenatale screening.

In deze nieuwsbrief:

Algemeen

SPN – Raad van Advies

Herhaling: Maandelijks aanlevering counselings- en SEO-gegevens

Landelijke webinars prenatale screening

Persoonlijke beschermingsmaatregelen voor echoscopisten

ETSEO – algemeen

Vragen over het ETSEO?

ETSEO – counseling

Aanvraag ETSEO indienen

Aanpassen ATD in aanvraag ETSEO

ETSEO – echoscopie

Tijdige controle aanwezigheid van een aanvraag ETSEO

Registratiegegevens bij foetus zonder hartactie tijdens ETSEO

Informatie over eerste ronde beeldbeoordeling ETSEO

Geslachtsbepaling

Verrichten vaginale echo of NT-meting

SPN – Raad van Advies

De SPN heeft sinds 2018 een Raad van Advies om het Bestuur en de Raad van Toezicht van de SPN gevraagd en ongevraagd te adviseren over prenatale screening op aangeboren aandoeningen in brede zin. Hierbij kan het gaan over de uitvoering van de prenatale screening, de taken die de SPN hierbij heeft, maar ook over andere zaken zoals toekomstige ontwikkelingen. Magda Wijnsma heeft na 4 jaar de verloskundigen vertegenwoordigd te hebben, afscheid genomen van de Raad van Advies. Ook de voorzitter van de Raad van Advies, Dominique Smeets, vertegenwoordiger van de laboratoria NIPT/PND, heeft afscheid genomen. We danken hen zeer voor de goede adviezen en de prettige samenwerking!

De Raad van Advies heeft nieuwe vertegenwoordigers voorgedragen; deze zijn benoemd door het Bestuur van de SPN. We verwelkomen Nanna Coblijn als vertegenwoordiger van de verloskundigen in de Raad van Advies en Brigitte Faas als vertegenwoordiger van de laboratoria NIPT/PND. Nanna is verloskundige en counselor prenatale screening in de Vroedvrouwenpraktijk Dieren, Doesburg, Brummen. Brigitte is laboratoriumspecialist klinische genetica in het Radboudumc in Nijmegen. Verder heeft de Raad van Advies een nieuwe voorzitter en een vice-voorzitter benoemd.

De Raad van Advies bestaat nu uit:

- Dr. Robbert Rijnders, als vertegenwoordiger van de gynaecologen, voorzitter RvA
- Bianca Bruijns, als vertegenwoordiger van de echoscopisten, vice-voorzitter RvA
- Nanna Coblijn, als vertegenwoordiger van de verloskundigen
- Dr. Ilse Feenstra, als vertegenwoordiger van de klinisch genetici
- Dr. Brigitte Faas, als vertegenwoordiger van de laboratoria NIPT/PND

Herhaling: Maandelijksse aanlevering counselings- en SEO-gegevens

Vanaf 1 augustus 2021 dienen counselings- en SEO-gegevens maandelijks te worden aangeleverd in Peridos. Dit is onder meer nodig voor de wetenschappelijke IMITAS-studie naar de voor- en nadelen van het ETSEO.

Landelijke webinars prenatale screening

De Regionale Centra organiseren in het najaar van 2021 opnieuw twee landelijke webinars voor de zorgverleners die betrokken zijn bij de uitvoering van de prenatale screening.

- Het eerste webinar is een landelijke bijscholing op maandag 1 november van 19.00 tot 21.00 uur voor alle counselors, echoscopisten en andere belangstellenden. U kunt zich aanmelden voor het webinar van 1 november via deze [link](#). Tijdens dit webinar worden de volgende thema's besproken: start ETSEO en vragen, resultaten onderzoek #jouwkeuzeonzorg, uitleg over de nieuwe bijscholingsronde counselors en de bespreking van een publicatie over aangeboren afwijkingen.
- Het tweede webinar is een casuïstiekbespreking op dinsdag 30 november van 15.00 tot 17.00 uur voor alle echoscopisten en andere belangstellenden. U kunt zich voor dit webinar van 30 november aanmelden via deze [link](#). Deze casuïstiekbespreking zal volledig in het teken staan van het ETSEO. Casussen worden behandeld en veelgestelde vragen die bij de helpdesk zijn gemeld, worden besproken.

De programma's kunt u vinden op clbps.nl. Accreditatiepunten worden alleen toegekend als het gehele webinar is gevolgd.

Persoonlijke beschermingsmaatregelen voor echoscopisten

Het beleid omtrent het gebruik van persoonlijke beschermingsmiddelen (PBM) is gewijzigd naar aanleiding van de versoepelingen van de Rijksoverheid eind september. De wijzigingen worden eind van de week gepubliceerd op de website van het RIVM ([SEO en COVID-19 | Prenatale en neonatale screenings \(pns.nl\)](#)).

ETSEO – ALGEMEEN

Vragen over het ETSEO?

Bent u verloskundig zorgverlener, counselor of echoscopist en heeft u vragen over het ETSEO? Dan kunt u daarvoor terecht bij:

- [De veelgestelde vragen over het eerste trimester SEO \(pns.nl\)](#). Deze rubriek wordt regelmatig bijgewerkt.
- [Beoordeling en registratie \(pns.nl\)](#). De belangrijkste aandachtspunten bij het registreren en beoordelen van anatomische structuren, obstetrische parameters en biometrie. Het overzicht wordt regelmatig bijgewerkt op basis van de vragen die binnenkomen via de Peridos helpdesk.
- [De handleidingen en formulieren op peridos.nl](#).
- [De helpdesk van Peridos](#). Een deel van de vragen die bij de helpdesk binnenkomen wordt besproken tijdens de landelijke webinars op 1 en 30 november 2021.
- [Het vragenkwartier Peridos](#), iedere vrijdag in oktober om 10.00 uur.

ETSEO - COUNSELING

Aanvraag ETSEO indienen

Het echocentrum mag een ETSEO pas uitvoeren als er in Peridos een aanvraag ETSEO aanwezig is. Om op tijd een ETSEO in te kunnen plannen, is het belangrijk dat een zwangere zo snel mogelijk beslist of ze een ETSEO wil en dat de counselor zodra de definitieve ATD bekend is de ETSEO-aanvraag indient.

In de opstartfase is de aanvraag niet altijd goed gegaan. Voor de uitbetaling van het ETSEO aan het echocentrum moet de aanvraag uiterlijk bij 14+5 dagen ingediend zijn. Binnenkort wordt het tijdelijk mogelijk om voor al uitgevoerde ETSEO's de aanvraag alsnog in te dienen. Hierover volgt in de volgende nieuwsbrief meer informatie.

Aanpassen ATD in aanvraag ETSEO

Als de ATD in de ETSEO-aanvraag aangepast moet worden, kan de counselor dat zelf doen als de nieuwe datum niet meer dan 30 dagen afwijkt van de eerder ingediende ATD. Een ETSEO-aanvraag kan in Peridos zelf gewijzigd worden, of opnieuw vanuit het bronsysteem opgestuurd worden. Buiten deze termijn van 30 dagen moet een verzoek tot wijziging bij de [helpdesk van Peridos](#) ingediend worden.

ETSEO - ECHOSCOPIE

Tijdige controle aanwezigheid aanvraag ETSEO

Voordat een ETSEO uitgevoerd mag worden, dient er een aanvraag hiervoor aanwezig te zijn in Peridos. De aanwezigheid van een aanvraag ETSEO in Peridos is:

- Verplicht omdat de zwangere toestemming moet hebben gegeven voor uitvoering van het ETSEO in het kader van de IMITAS-studie. Zonder vooraf gegeven toestemming mag geen ETSEO worden verricht.
- Een voorwaarde voor de uitbetaling van het ETSEO. Peridos keurt de aangeleverde ETSEO-gegevens af als blijkt dat er geen aanvraag is.

We adviseren om een tijdige controle van de aanwezigheid van aanvragen ETSEO in Peridos op te nemen in uw werkproces. Als bij de controle blijkt dat er geen aanvraag in Peridos staat, is er nog tijd om hierover contact op te nemen met de counselingspraktijk. Deze controle kan ook door een praktijkassistent worden gedaan. Hiervoor kan de rol ondersteunend zorgfunctionaris ETSEO worden aangevraagd bij de SPN.

Registratiegegevens bij foetus zonder hartactie tijdens ETSEO

Tijdens een ETSEO kan het zijn dat de foetus geen hartactie heeft. Als dit aan de orde is, geldt voor de registratie:

- Vul 'nee' in bij het veld 'hartactie aanwezig' (dat is een verplicht veld).
- Het is niet nodig om de gedetailleerde anatomie te registreren in het bronsysteem.
- Het is ook niet nodig om een conclusie en advies van het ETSEO te registreren.

In geval van een meerling wordt gekeken op foetusniveau:

- Is tijdens het ETSEO bij een van de foetussen geen hartactie geconstateerd? Registreer dat dan bij die foetus.
- Is er bij tenminste één foetus van de meerling wel sprake van hartactie, dan dienen de velden conclusie en advies wel ingevuld te worden.

Alleen bij een correcte registratie kan het ETSEO van elke foetus worden uitbetaald.

Informatie over eerste ronde beeldbeoordeling ETSEO

Vanaf december vragen de Regionale Centra logboeken op bij alle ETSEO-echoscopisten en wordt gestart met de eerste ronde beeldbeoordeling van het ETSEO. Deze ronde loopt door in het eerste kwartaal van 2022. Wij kunnen ons voorstellen dat het voor u spannend is om een eerste keer beoordeeld te worden op de ETSEO-beelden. Het is wellicht een geruststelling om te weten dat de Regionale Centra deze eerste ronde beeldbeoordeling met name zien als deskundigheidsbevordering en een moment om met elkaar te leren hoe we de uitvoering van het ETSEO kunnen optimaliseren. U ontvangt op basis van uw logboek persoonlijke feedback en tips om uw vaardigheden te verbeteren. Wanneer u een onvoldoende aantal punten haalt, zult u het advies krijgen om een hands-on training te volgen. Ook zal u gevraagd worden om binnen drie tot zes maanden opnieuw een logboek in te leveren. De uitkomsten van de beoordelingen geven het RIVM en de Regionale Centra inzicht in waar behoefte is aan bijscholing en waar extra aandacht aan besteed moet worden bij de opleiding van nieuwe ETSEO-echoscopisten.

Geslachtsbepaling

De Regionale Centra krijgen signalen dat echoscopisten bij het ETSEO naar het geslacht kijken en dit mededelen aan de zwangere (al dan niet benoemd met een onzekerheidsmarge). Landelijk is afgesproken dat er géén geslachtsbepaling plaatsvindt bij het ETSEO, omdat het niet is toegestaan om te screenen op geslacht. Daarom wordt bij de NIPT ook niet gekeken naar de geslachtschromosomen. Wij adviseren u tegen zwangeren te zeggen dat het ETSEO een medische echo is en onderdeel van een landelijke wetenschappelijke studie en dat er daarom niet wordt gekeken naar het geslacht.

Verrichten vaginale echo of NT-meting

In sommige gevallen is het ETSEO beter vaginaal dan abdominaal te verrichten. Zorg ervoor dat u zich bekwaam voelt om dit te doen. Vraag een collega of zoek indien nodig bijscholing hiervoor. Hetzelfde geldt voor het doen van de NT-meting.

De SPN verspreidt deze nieuwsbrief digitaal onder alle betrokken zorgverleners in de regio en overige geïnteresseerden. Voor aan- of afmeldingen: SPN-regionijmegen@radboudumc.nl.